

Svar på interpellation 2016:12 av Dag Larsson (S) om bemanningsbristen inom neonatalverksamheten i Stockholms läns landsting

Dag Larsson (S) har ställt följande frågor till mig om bemanningsbristen inom neonatalverksamheten i Stockholms läns landsting.

1. Är du nöjd med personalbemanningen inom neonatalvården?
2. Hur ska du säkra att tillräckligt många specialistutbildad personal arbetar och utbildas för att undvika att (intensiv)vårdsplatser på landstingets neonatalavdelningar hålls stängda?
3. Vilka särskilda insatser så som fler undersköterskor eller fler administrativ personal har du för avsikt att föreslå för att avlasta personalen på neonatalen?

Som svar vill jag anföra följande:

Stockholms läns landsting är en av Sveriges största arbetsgivare och huvudmän för hälso- och sjukvården. Landstinget har under flertalet år strategiskt arbetat med kompetensförsörjningsfrågorna. Sedan undertecknad tillträdde som forsknings- och personallandstingsråd har arbetet ytterligare intensifierats. Under hösten kommer Personalutskottet och sedermera Landstingsfullmäktige fatta beslut om en koncernövergripande kompetensförsörjningsstrategi som tar upp frågeställningar såsom kompetensförsörjning, utbildning, vidareutbildning, lönebildning samt ledarskap. Ett arbete vari interpellanten är högst delaktig i som ledamot ut av Personalutskottet.

Stockholms läns landsting har aldrig tidigare haft så många läkare och sjuksköterskor anställda som vi har idag. Samtidigt har vi en brist inom vissa specialiteter av både läkare och sjuksköterskor. I landstingets huvudmannansvar ingår att säkerställa rätt dimensionering och kompetens av hälso- och sjukvårdspersonal i regionen. Det ställer krav på en nära och kontinuerlig samverkan samt dialog med utbildningsanordnare och med hälso- och sjukvårdens aktörer. Samverkan med högskolor och universitet ska resultera i att utbildningarnas genomförande, inriktning, kvalitet samt dimensionering motsvarar de behov landstinget har som huvudman för hälso- och sjukvården. I det arbetet har den socialdemokratiskt styrda regeringen det största ansvaret, eftersom de ansvarar för den högre utbildningen i landet.

För tillfället finns till exempel ingen reguljär specialistsjuksköterskeutbildning inom neonatalsjukvård. Stockholms läns landsting har därför upphandlat en uppdragsutbildning som är utformad för att möta de kompetensbehov som finns inom neonatalsjukvården. Hitintills har cirka 70 platser avropats. De sjuksköterskor som valt att gå specialistutbildningen arbetar halvtid vid sin ordinarie tjänst och studerar halvtid med studielön. Ungefär 90 procent av de sjuksköterskor som genomfört utbildningen fortsätter att arbeta inom neonatalsjukvården. Tills högskolorna och universiteten infört en reguljär specialistutbildning, som motsvarar landstingets behov av kompetens inom neonatalsjukvården, avser landstinget att fortsätta avropa studieplatser.

Avsaknaden av en specialistsjuksköterskeutbildning inom neonatalsjukvården är ett exempel på den diskrepans som finns mellan utbildningarnas inriktning och det kompetensbehov som landstinget har som huvudman för hälso- och sjukvården. Om landsting/regioner hade ansvaret för specialistsjuksköterskeutbildningen, såsom för läkarnas specialisttjänstgöring, skulle specialistutbildningarna bättre kunna anpassas utifrån hälso- och sjukvårdens faktiska behov. Den snabba utvecklingen inom både medicin och teknik, som sker i hälso- och sjukvården, skulle med ett förändrat huvudmannaskap för specialistsjuksköterskeutbildningen snabbare kunna återspeglas i utbildningarna.

Tillgången på läkare inom neonatalsjukvården är god. Antalet ST-läkare inom barn- och ungdomsmedicin har stadigt ökat de senaste åren. Landstingsstyrelsens förvaltning arbetar tillsammans med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt verksamheterna för att skapa en tydligare struktur kring läkarnas specialisttjänstgöring. Syftet är att på ett mer adekvat sätt styra antalet specialisttjänstgöringsplatser inom respektive specialitet utifrån de prognostiserade/faktiska behoven av specialistläkare inom Stockholms läns landsting.

Ett viktigt uppdrag, i ovan nämnda kompetensförsörjningsstrategi, är införandet av gemensamma kompetensstegar för att skapa tydliga karriärvägar och nyttja landstingets samtliga kompetenser på rätt sätt. En tydligare lönespridning är också central för att landstinget även framgent ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

Landstingets verksamheter behöver, å sin sida, arbeta mer med hälsosam arbetstidsförläggning utifrån patienternas behov. Den frågan är särdeles angelägen inom dygnetrunt verksamheterna såsom neonatalsjukvården. Det pågår flertalet intressanta pilotprojekt inom landstinget bland annat vid akutkliniken på K Huddinge och vid en avdelning på Södertälje sjukhus där verksamheterna på försök planerar arbetstiderna på ett nytt sätt.

Det operativa ansvaret för bemanningen inom neonatalsjukvården är, som interpellanten bör veta om, verksamheternas ansvar. Däremot pågår även andra typer av pilotförsök inom Stockholms läns landsting i vilka våra verksamheter till exempel prövar nya personalmixer för att framförallt avlasta läkare och sjuksköterskor och därmed skapa mer tid för patientnära arbete.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 8 september 2016

Peter Carpelan